

I l'art es va fer festa

Neo-dadà, 'pop', conceptual, 'happening', 'kitsch', 'performance', instal·lació, art de procés... Tots aquests termes i molts altres ixen a reluir quan es parla de l'obra singular i inclassificable d'aquest català transcultural. En les seves propostes culturals es donen la mà diferents disciplines: l'escenografia, l'escultura, la pintura, la ritualitat de la festa. Però per damunt de tot són un impacte inoblidable per als sentits. Una festa comunitària i efímera.

Antònia Picazo

Antoni Miralda passa uns dies a València amb motiu de la presentació dels anells nupcials per a l'estàtua de la Llibertat i el monument de Colom. Aquesta presentació pertany a Honeymoon Miralda Project, una bigarrada sèrie d'actes i manifestacions proposats per Miralda que, del 1986 al 1992, commemoraran el matrimoni entre els dos singulars monuments. El projecte de Honeymoon, amb els seus preparatius, el seu aixovar, els regals i les desfilades, és sobretot una celebració sobre l'encontre entre dos continents, dos móns, dos cultures i els resultats d'aquest sincretisme cultural.

—¿Per què sempre el ritual, la festa?

—Perquè m'interessa l'exploració del nostre *background* cultural i les seves possibilitats artístiques. Perquè trobo apassionant la relació entre el ritual, el gest i la seva significació. Perquè m'agrada treballar en projectes on sigui possible la interdisciplinarietat i que, a més, donen marxa.

—*El que passa és que els seus projectes són molt cars i tan efímers...*

—No té massa sentit sentir parlar d'això. Especialment a València, on la falla, que és la seva forma d'art, costa milions i en canvi es crema. També costa milions enllustrar els tancs per a una desfilada militar i ningú s'espanta. En la conferència de premsa de presentació dels anells



Antoni Miralda, amb un dels models per a Miss Liberty.

nupcials es començarà a parlar del futur dels anells, d'on aniran a parar després del 92, de si es tracta d'un patrimoni artístic de molt de valor. A mi totes aquestes coses em semblen bestieses. Em fan riure tots els tòpics artístics sobre el valor d'una obra, és a dir, el seu preu, i per què; quina és la projecció d'aquesta obra cap al futur i totes aquestes ximpleries.

—¿En quin punt es troba el Projecte Honeymoon?

—En aquest moment s'està desenvolupant d'una manera, diguem-ne, més humana, més adaptada als interessos, possibilitats i estructures que el financen. S'ha deslocalitzat de les dues ciutats pensades en un principi, Barcelona i Nova York; de manera que hi ha més llocs i grups que hi treballen.

—Això vol dir que algunes idees s'han abandonat i n'han aparegut altres de noves.

—Exacte. Hi ha coses que comencen a fallar, a desaparèixer, com és tota l'estructura cultural a Barcelona que hi caldria, perquè sembla que volen preservar una certa imatge del 92.

D'altra banda, la capacitat d'adaptabilitat i d'involucrar molts llocs i persones que té Honeymoon, ha fet que hagi esdevingut molt més complex, fins arribar a plantejar la necessitat d'incorporar a l'equip de producció un jurista. A més, les seves característiques n'han possibilitat una lectura lleugera: et poden arribar

a proposar regals increïbles com és un camió de xocolata a la Vila Joiosa o un condó gegant per a Colom.

—*A un artista amb una obra no col·leccionable, com és el seu cas, li deu costar molt defensar les seves propostes.*

—Muntanyes. De vegades és molt cansat, especialment el projecte Honeymoon perquè l'has de comunicar a sectors molt diferents. N'has d'adaptar el missatge. És molt difícil comunicar aquest tipus de propostes que no són els objectes artístics tradicionals. Tant als museus com als espònsors, els costa posar-se en coses que no tenen una rendibilitat directa. Que no són tangibles. Aquests últims, de vegades, es pensen que ets una mena de productor i no un artista.

—*És que convencionalment un artista ha de buscar galeristes, no espònsors.*

—Sí, però ve a ser el mateix. Només la sala d'espera és diferent. Crec que treballant en altres dominis trobes coses, per a mi molt més apassionants. Potser és més cansat perquè no hi ha tradició de treballar-hi. Treballant d'aquesta manera arribes a conèixer diferents nivells socials, persones que a mi particularment m'interessen més. L'estructura galeria-museu és molt estàndard i molt estereotipada. Però la relació que hi ha entre un espònsor, l'artista i l'equip de producció és molt estimulant. Això no vol dir que no m'interessen gens els museus i que en fugi, com feia abans. També és veritat que han canviat. Ara, per exemple, es fan moltes més coses a l'aire lliure.

Antoni Miralda és una màquina de parir i proposar idees i també és insaciable. Si per ell fóra, les seves instal·lacions en procés no acabarien mai. Al conegut restaurant International de Nova York canviava la decoració en un tres i no res, segons ho requeria l'escenografia de les festes que organitzava i que tanta fama li donaren a Manhattan. Però l'elevat cost de les seves idees i altres qüestions va fer que els seus socis capitalistes es desferen d'ell i de Montse Guillem, la productora habitual de les seves propostes.

—*A València no s'ha conformat amb els anells nupcials; sembla que el seu entusiasme ha tingut efectes contagiosos.*

—Hem parlat de fer un ram de nòvia amb palmeres. D'un gran ventall en la realització del qual participarien diversos cossos d'artesans. A Alcoi semblen interessats a confeccionar una gran cotilla inspirada en els vestits de moros i cristians. També m'agradaria



Antoni Miralda i Chus Burés.

treballar amb Manolo Martín en una falla que s'anomenaria Les temptacions de Cristòfor Colom. De moment, tot està en llista d'espera.

Però mentre hi ha munts de projectes en llista d'espera, Antoni Miralda no para de rebre i enviar faxes a Filadèlfia, on està en marxa la confecció d'un vestit de carnaval per a Miss Liberty encarregat per un museu i una entitat de la ciutat; a Nova York, per a concretar les característiques d'un immens cobrellit amb el motiu romànic de l'anyell apocalíptic, «la sang que purifica: un tema que em segueix»— confessa Antoni Miralda. El cobrellit es farà en astracan polièster i tindrà cent forats, tants com caps que l'han de portar a una desfilada per la 5a Avinguda l'any que ve.

—*¿No tem cansar-se d'un projecte que li durà tants anys? ¿No fa altres coses?*

—I tant que sí. He fet un vestit per a la Torre Eiffel, per al bicentenari de la Revolució Francesa. S'ha tornat a exposar la instal·lació Santa Comida...

—*La primera vegada va ser el 1985.*

—Sí, però aquesta instal·lació cada vegada és diferent perquè el seu context és el sincretisme entre les diverses

cultures, inclosa la del lloc on està instal·lada.

—*Sembla que li molesta l'etiqueta kitsch que posen a la seva obra.*

—Les etiquetes en l'art són de llevar i posar. No em considero un artista kitsch, encara que a la meua obra n'hi hagi tocs i una ironia sobre els clixés del que es considera de bon o mal gust. A mi, el que m'interessa són les barreges, les qüestions de mestissatge cultural i, a través d'això, connectar amb qüestions que han de veure amb l'origen, els mites i la memòria cultural.

—*Sembla que vostè ha tingut moltes oportunitats de forrar-se. Com quan li van proposar muntar una cadena de restaurants de tapes a Califòrnia i es va negar.*

—Com que hi ha gent que l'únic que busca és la pasta, no entenen que jo no m'hagi forrat. Però no en tinc cap interès.

—*Suposo que Montse Guillem, la productora de la major part dels seus projectes, l'ha d'ajudar molt.*

—Sí. Ella porta la part comercial del tinglado. Per a mi és molt estimulant el seu entusiasme.

I es queda mirant uns mariners que passen. Qui sap quin nou projecte deu estar rumiant. □